

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijaški tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koronji v Sticsa - vi hiši št. 258 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Cesarjev petdesetletni rojstni dan dne 18. avgusta 1880.

Znamenit je mejnik, s katerega presvitli cesar v svojem petdesetem letu pregleduje svoje preteklo življenje; znamenit dan gledé na preteklost in prihodnost so praznovali tudi vsi avstrijski narodi na letošnji rojstni dan svojega najvišjega vladarja.

Še ni mladi nadvojvoda svojih nauk dokončal, že so ga poklicali na cesarski prestol v njegovem 18. letu. Podelili so mu cesarsko krono ne o času miru, ampak da bi v najvišnji dobi leta 1848. pomiril razburjene narode. Vihar se ni še polegel na znotraj, in že se je moral mladi najviši naš oblastnik vojskovati na Laškem. Ako so bile vojske s prva za naše cesarstvo srečne, so toliko nesrečniše se vrstile pozneje z Nemčijo in Italijo. Udarci je sledil za udarcem, in Franc Jožef ni obupal. Ko so hoteli l. 1866 vse odnesti in vsi pobegniti z Dunaja na Ogrsko, rekel je cesar, da on pojde zadnji. Cesar naš ostal je od blizu in od daleč naši vojski prvi junak.

Kar niso cesarstva pretresli zunanji sovražniki, videti je bilo, da znotraj boji pokončajo. Ali cesar se ni dal prestrašiti. Visokodušno podelil je on svojim narodom prvi posebno ustavo. Že začetka si je cesar izbral za svoje vodilo: „Sé združenimi močmi“; in ko bi se bili znali in hoteli različni narodi porazumeti, veselili bi se bili miru z edinostjo vseh narodov podprtega že v prvi dobi vladovanja Franc Jožefovega. Ali modrosti, ki tiči v cesarjevem geslu, narodi niso poslušali, bojevali in v političnih bojih slabili so se med seboj do današnjega dne. Človek, ki nima večjega zgodovinskega obzorja in političnihkušenj, moral se je kedaj že prekrižati gledé na notranje pomirjenje mnogovečne Avstrije, v kateri raznoteri dobički narode razdvojujejo.

Cesar je bil in je do danes edini, ki nepremično stoji in potrpežljivo gleda, kedaj bo notranjim bojem konec. „Mir naredite med mojimi narodi“ je njegov ukaz, kot nasledek tudi v mehaničnem in naravnem življenju potrjenega gesla: „Viribus unitis“. Tako presvitli sedaj petdesetletni vladar v svoji, reki bi, neomejeni potrpežljivosti pričakuje notranjega miru.

Cesar naš natanko pozna življenje, razmere in napore posameznih avstrijskih narodov; on vé za vsako politično gibanje narodnih vodnikov in posameznih narodov. On trpi in čaka, ker želi, da bi se narodi po ustavnih potih pomirili sami med seboj.

V Franc Jožefu slavimo ob njegovi petdesetletnici visokodušnega vladarja, ki je sam skušen državnik. V njem samem imajo avstrijski narodi posamezni in v skupnosti svojo zaslombo, svoje zadnje upanje.

Podelil je narodom enako pravo za vse. Čakal in trpel je dolgo in dolgo; in slovanski narodi so čakali, da se jim po sedanji vladi prikazuje zarja boljše bodočnosti. Slovenec zlasti, majheu v vseh svojih močeh, mora vesel biti, da mu je sploh upati boljsega. Značaj in nepremakljiva načela našega vladarja pa nam dajejo pogum za najhujše boje; zmago si končno priborimo za ščitom cesarjevega gesla.

Franc Jožef podelil je svojim narodom prostost javnega mišljenja. Nizkega obzorja in nazadnjaškega gibanja in se bati narodom v dobi, v kateri se véda in znanost z umetnostjo prosto razvija. Nikdar poprej ni imela Avstrija toliko velikanskih učnih zavodov in znanostnih pripomočkov, kakor za cesarja Franc Jožefa. V svojem sinu, katerega je dal odgojiti neomejeno v vseh izobraževalnih znanostih, daja prisvitli vladar izgled za najvišo narodno odgojo. V velikanskih stavbah pokazal je cesar, kakó se ima gojiti in širiti umetniški duh.

Ko je cesar Ferdinand, dobronljivi, umrl, rekel je Franc Jožef: „Zdaj bom pa jaz njegov naslednik.“ In resnično, kjer je uboštvo, nadloga, nesreča in obča ali oža potreba, povsod je on prvi podpornik in pomočnik.

V zunanjem blisku se cesar Franc Jožef nikdar ni prevzel; v zunanjih in notranjih bojih pa je toliko pretrpel, da se mu je prirojena miloba samo utrdila in pomnožila, kakor redko pri kakem vladarju.

V grenkih skušnjah podajal je velikodušno že

svojo roko svojim nekdanjim največim sovražnikom; ako kateri vladar, Franc Jožef je pokazal, da se zna premagovati z nenavadno močjo v najbitkejših slučajih. On je sebi pokoren, in zato zna gospodovati nad narodi, kakor noben drug sovrstni vladar.

Cesarju Franc Jožefu ni treba še posebnih nauk in teorij; življene, polno bojev, viharjev in raznovrstnih podob, postavilo ga je samo med najtrdnije in najskušeniše značaje in najmodrejše vladarje sedanje dobe po vsem kulturnem svetu.

Tak se kaže avstrijski vladar pri telesno čvrstem zdravju v svoji krepki možki dobi. Ponosno se ozirajo narodi v njegovo mladost in 32 letno zgodovinsko pomenito dobo njegovega vladovanja. V veseljem zaupanju v njegove redke, nepremične vladarske lastnosti se narodi obračajo proti prihodnosti. Z največo odkritosrčnostjo in naravno navdušenostjo pa se njegovemu prestolu ob priliki petdesetletnice poklanjajo. Voščila, ki mu jih prinašajo, so najodkritosrčniša in otroške ljubezni, ki ima vse svoje upanje in vso svojo moč in podporo v svojem predragem očetu.

Slovenec pa, kakor je skazoval vedno in vedno priporočeno in njemu lastno vdanost habsburški hiši, z največim veseljem ob tej priliki goji, izreka in skazuje svoja voščila.

Bog živi, Bog ohrani nam mnoga, mnoga leta modrega, dobronljivega in milega očeta in vladarja, Franc Jožefa I.!

Dopisi.

Iz Gorice, 19. avg. (Cesarjeva petdesetletnica in opazke). O mraku na predvečer cesarjevega rojstnega dneva videli smo v okolici goriškega mesta po gričih in gorah mnogo velikih kresov, in slišali smo glasen odmev streljanja in pokanja, ki je hotelo z krasnimi in mogočnimi ognji tekmovali. Ta spodbudni in povzdigajoči pogled in ogled nas je opomnil, da je čas podati se v središče našega mesta, na stari Travniki. Tukaj bilo je na najlepšem mestu simetrično zidano poslopje okrajnega glavarstva že lepo razsvitljeno in zlepljeno z zastavami. Kmalu po mraku zasliši se godba od južne strani, in v hipu se prikaže močna svetloba. Dolga vrsta mestne požarne straže, veteranskega društva, meščanov in mnogoštevilnih delavcev iz Stražic, z bakljami in lepimi lampijoni, pridrli so z godbo na trg in razpostavili so se v dveh vrstah na levo in desno imenovanega cesarskega poslopja.

Godba je zasvirala v dveh kiticah cesarsko pesem, v tem ko se je preje in pozneje mogočno razlegal glas „Evviva“, ki ga je zagnala vsa zbrana množica, in spreved, ki je bil daljši kot dolgi Travniki, podal se je naprej po gorenjem mestu in raztresena množica za njim.

Poleg treh hiš v obliži glavarstva na Travniku bilo je krasno razsvitljeno tudi škofijsko poslopje. Attems-ova palača bila je tudi z mnogimi zastavami olepšana. Spreved se je končno vrnil čez Travniki za vojašnico proti pošti, od koder se je množica zadovoljna razšla.

Drugo jutro, 18. dan avg., zbudil je Goričane zgodnji strel topov z grada in dolgo zvonjenje, oziroma nabivanje, po vseh mestnih cerkvah. Ob 10. uri imel je knez nadškof pontifikalno mašo z zahvalno pesmijo. Stolna cerkev bila je prepolna vseh višjih cesarskih in mestnih uradnikov in drugega ljudstva. Med mašo so trikrat topovi na gradu zopet pretresali mestno zidovje. Kdor se je čez dan ozrl po mestu, videl je vihrajoče zastave samo po c. kr. uradnih poslopih, na magistratni hiši, na palačah Ritterjev, Boeckmann-a in še dveh ali treh zasebnih poslopih in jezuitske cerkve. Cutil se je nek poseben dan, ali zunanji znamenj je pogrešal ta čut.

Po 7. uri zvečer zbiralo se je ljudstvo zopet po velikem trgu. Mestna godba je ljudstvo privabilo, da je trg kar napolnilo. Plin je s povečanim plamenom na svetilnicah sredi trga obliže razsvitljeval, in palača c. kr. okrajnega glavarstva se je pokazala v večerajšnji bliščobi in lepoti.

Ob eni kavarni svetila je plinova zvezda, nasproti videli ste se na poslopih, kjer imajo Nemci svojo bralnico, dve okni transparentno razsvitljeni in olepšani z latinskimi napismi, današnjemu dnevu primernimi. Drugih naprav, drugega lišpa ni bilo zapaziti.

Proti koncu 9. ure zvečer bila je vsa slovesnost pri kraji; svečanost bi je ne imenovali, ker bila je zares brez vsake svečave, ako ne štejemo glavarškega poslopja. —

„Ali je to vse?“ slišal sem glasove med množico, in v resnici pričakoval sem tudi jaz svečave, vsaj 18. dan. Ali pogrešati je je bilo še bolj, ko včeraj. Nalašč sem naštel nadrobnosti, da je toliko laže razvideti, česa ni pokazala Gorica ob tej priliki. Kdor prevdari, s kakó majhnimi stroški Gorica svoja poslopja ob velikem trgu lahko razsveti, se kar čudi, da je bilo po oknih vse temno, pusto in prazno. Goričani so ponajšajo se simetričnim trgov in z razmerno lepoto svojega mesta; čudno je toliko bolj, da so takó brez vsega soglasja mirno gledali edino svečavo na cesarskih oknih!

Ko je bil cesar v Gorici, dobili smo vsa druga poročila o tedanjih slovesnostih. Ko je bila lani cesarjeva srebrna poroka, pričali so zapisi o drugih prikaznih. Ne dá se 50 letnica primerjati z onimi slavnostmi; krivo bi bilo pričakovati sedaj enakih izjav. Ali poglejmo v druga najhna in velika avstrijska mesta, in prepričamo se o vse drugačni zunanji navdušenosti tudi o tej priliki.

Goriška pokrajina je svetu znana, da svojo vdanost do vladarske hiše tudi na zunaj prikazuje z nenavadnim bliskom in nenavadnim medsebojnim tekmovanjem. Kmetске občine so po svojih močeh in razmerah tudi sedaj ostale pri stari navadi. Gorica pa je zaostala. Samo c. kr. in mestni uradi so tudi na zunaj slavili pomeniti dan. Uradov mi tukaj ne pretresujemo; upamo, da se svojemu najvišjemu glavarju poklanjajo odkritosrčno v besedi, lišpu in dejanji. Ali meščanstvo goriško je pri prejšnjih priložnostih preveč se odlikovalo na zunaj, da bi ne bili še kaj več pričakovali od njega za sedanjo priliko. Nasprotje prejšnjih let in letošnji 18. avgust nam je kalil oko, in nam noče v glavo. Ako smo zaznamovali nekaj zastav na zasebnih palačah, bile so bistveno aristokratske, bile so zastave tukajšnjih starih in povsem nemških rodov.

Tudi pri godbi na velikem trgu videli smo množico iz spodnjih krogov; laških aristokratov pa nismo zapoznali nikjer. Meščanstvo, recimo cvet meščanstva ostal je mlačen ali celó prikrit in skrit.

In vendar razmere med težjimi naših laških sedov in starodavna vdanost naše pokrajne niso take, da bi bila sedaj ne samo razmerno, ampak bistveno absolutno pakazana mlačnost brez vzrokov ravno absolutno pakazana mlačnost brez vzrokov ravno absolutno pakazana mlačnost niso ne po času, ne po kraji takó daleč od nas, da bi jim ne bilo treba pokazati naših teženj. Takó pa se je sedaj naše meščanstvo pokazalo, da ni mogoče naravnost soditi, ali je krop ali led.

V drugih pokrajinah se kaže meščanstvo odkrito, in odkrito si nasprotuje v narodnih zahtevah in gledé na skupno ustavo.

Kedar pa je treba vdanost skazati cesarski hiši, edini so v navdušenosti in v slovesnih napravah. V Gorici gospoduje uradno in na zunaj laški živelj. Ako molčimo gledé na „Evviva“ uradnikov in nižega ljudstva, je drugo meščanstvo tišalo. Slovencu v Gorici ni transparentov pokazati, drugače bi mu jih z oken zbili, kakor napise trgovske. Po takem je edini živelj laški, ki se je imel skazati, in se ni skazal.

To pa je pomenljivo!

Tukaj se kažejo težnje nasprotne ne samo v skupni ustavi, ampak tudi gledé na vladarsko hišo. Vidnih dokumentov zató nimamo; ali vsi pogoji pričajo, da je molk s pravega mesta tudi dokument. V zadnjem času govoré tukajšnji laški listi o natihem napredovanji slovanskega življa. Iz večerajšnje prikazni pa je posnemati, da specifično laško mišljenje napreduje v Gorici.

Čutili smo včeraj zvečer, kakor da bi se kuhali v poletni soparici, za katero ima priti nevihta. Taka

atmosfera pa človeka tišči, vsa okolica mu je neprijetna.

Razmerna tihota je gospodovala po mestu, in ta tihota je najglasneje govorila.

Vsi elementi, ki se v gorškem mestu že nekaj let javljajo, mislečemu človeku pripovedujejo, da tukaj je raznovrstno delovanje skozi in skozi sistematično in urejeno z diplomatično modrostjo.

Diplomacija potrebuje krink; zato pa je tukajšnji zrak spoznavajočemu ogledovalcu tako zaduh in neprijeten.

Slovenci pa so pohlevne in tudi nevedne ovčice v tem mestu, ako mislijo, da je diplomacija laškega življa tukaj sorodna njih potrebam in težnjam. Slovenec živi tukaj v miru, v svoji odkritosrčnosti, in se ne boji nič hudega. Pohlevnost in najivnost tukajšnjih Slovencev in slovenskih listov pa o priliki razkrijemo; danes nam je bila dana prilika premišljevanja, v kakem zrak u gorški Slovenec živi.

Theorón.

Iz Soče, 17. avg. (Izv. dop.) Potovaje po Bovškem zagazil sem danes v zgornjo soško dolino, koja se vije med mogočnimi gorami do sivega orjaka Triglava. V Koritnici ogledal sem si žalostne sledove strašnega prizora, ki se je vršil v neke osodepolnej noči pretekle jeseni. Izmed 33 pogorelih hiš jih je 16 še popolnoma zapuščenih; golo razpocano in zakajeno zidovje strmi po konci ter odreka neuljudno svojo službo progananim nesrečnejšem. 8 hiš je uže pokritih in dozidanih ter hrani zopet svoje stare gospodaje in rodbine, 9 drugih pa se je jelo dvigati iz razvalin, ter obeta svojim stanovalcem za prihodnjo zimo zopet gostoljubno varstvo zoper silo mrazov in strast viharjev, ki se tu tako radi razpasujejo na utrti divje doline. Kakor je zvesti poročevalec „Soča“ o svojem času povedal, uničil je bil strašni požar neusmiljeno vse, kar je našel: suhote, vse pospravljene poljske pridelke vsa hrano, krmno in obleko; nesrečnejšem ni ostalo nič, nego golo življenje, — škoda so cenili, kolikor je bilo ravno mogoče procenti na 55 tisoč goldinarjev. Zima je trkala tačas na duri in je tudi koj potem nastopila, pa še le kako brezobzirno in silovito! Mislite si torej neskončno nesrečno stanje izpod svojih streh progananih Koritničanov. — Krščanska ljubezen je prihitela na pomoč; sosedni Kaljani in Bovčani so usmiljeno odprli svoje breme hrame progananim rodbinam, in še do današnjega dne uživa mnogo nesrečnejšev dobroto milosrdne gostoljubnosti. — Bira pa v pomoč našim pogorelcem se ni nič kaj posebno sponesla. Dasi je podarila dežela 1000 gold., in je presv. naš cesar po navadnej svojij visokodušnosti odmenil Koritničanom 500 gl., prišlo je vendar vsega denara skupaj samo obilnih 3000 gl. — 100 gl. na vsacega pogorelca. — Vsekakor izvršuje dotični odbor, kateri si je bil prevzel hvalevredno nalogo, milodare nabirati in razdeljevati — prav marljivo, modro in previdno svoj častni posel ter pomaga tistim, kateri so začeli zidati ter hrani pomoč tistim, koji imajo še le začeti. — Da bi le bilo mnogo podeljevati in hraniti; kajti potreba je še silo velika, in letošnja letina, dasi ne preslaba, more le malo na noge pomagati nesrečnim rodbinam. Polja je malo, živine malo — obrtnije nobene — kje če biti pridelek in dohodek? Zatorej menim, da bi kaj pomoči bodi od dežele ali od premožnih deželanov še vedno dobro teknilo hudo tepenim pogorelcem. Saj je bila za szegedinske poplavljenice v bogatej Ogrski radodarnost v mnogih krogih naše dežele neprimeru večja nego za nesrečne rojake. Mari bi ne bilo prav, da segnejo še enkrat globoko v žep ter podaré svojim nesrečnim bratom, kolikor koli lahko ugrešajo? Pomagajte, saj Vam bode stotero povrneno!

Pot od državne ceste skozi Koritnico, Sočo ali Trento je vsled neke deželne postave od leta 1874. skladovna cesta. Lucus a non lucendo: skladovna, ker nihče za njo ne sklada. Seveda Trnovo, Spenica, Žaga, Bovec, Log uživajo koristi državne ceste; kaj bi se te občine brigale za nesrečno Sočo in Trento! Solidarnost je lepa beseda, a izvaja naj jo, kdor hoče. Postava pa, naj je ali ni — če cestni odbor neče in viša oblast ne pritisne, ostane večno le mrtva črka. In vendar, če se prav ne motim, je deželni zbor uvrstil pot proti Trenti med skladovne ceste iz humanitarnih razlogov, da bi s tem življenje olajšal siromašnim prebivalcem, katere je nesrečna osoda potisnila v to divjo dolino. A iz enakih humanitarnih razlogov bi moral zdaj tudi deželni odbor in bi morala vlada za to skrbeti, da se z državno, deželno in okrajno pomočjo dodela — po potrebam primeren, varen kolovoz. Tudi ta tesna dolina sè svojim revnim prebivalstvom stoji v oskrbništvu dežele in pod varstvom države, in prebivalstvo je deželi in državi zvesto in svojemu cesarju iskreno vdano. Zakaj naj bi ostalo vedno zapuščeno, zakaj naj bi mu dežela in država ne ponudila svoje roke v pomoč, da bo lahko po pošteni poti po človeško občevalo z drugo deželo? Upam, da ne govorim v veter.

Ker uže govorim o vdanosti, naj povem, da so nocoj tudi Sočani z velikanskimi kresovi slavili predvečer 50. rojstnega godu našega presv. cesarja in da se je grmenje topičev mogočno razlegalo od pečine do pečine po divjej dolini. Nas pa je stopila peto-

rica vbranih glasov pod krasno košato lipo pred cerkvijo, in tu smo navdušenega srca zapeli cesarsko himno. Potem pa smo zagnali trikratni gromoviti „živio“, in od kresov je odmeval navdušeni jek iz mladenških grl „živio“ — a tako iskreno, da bi bili gotovo našemu presv. vladarju presinilo visokodušno srce, ako bi bil mogel videti in slišati, kako prisrčno vdan mu je Slovenec tudi tu v divjej samoti.

Iz Sežane, 16. avg. (Izv. dop.) Šolsko leto urno poteka, bližamo se koncu; 30. t. m. se zaključit. V vsaki soli najdemo nekoje otroke, kateri so vsled pridnosti pohvale vredni. In potrebno se nam zdi, da dotični krajni šolski sveti pridne otroke odklikujejo po kakoršni poti koli. Darila so zdaj koncem šolskega leta, ob priliki svečanostnega javnega izpraševanja, prepovedana; namestu stare one navade pa je bolj v „modi“, da se napravljajo koncem šolskega leta nekatke „veselice“, pri katerih otroci deklamujejo, pojejo, in jih tudi nekoliko pogosté. To se je večkrat v Sežani zgodilo.

Velik pomen imajo v šolskem življenju tiskana letna šolska poročila. Taka poročila so vpeljana po srednjih šolah. Po slov. ljudskih šolah na Primorskem jih jaz še nikjer in nikdar nisem videl. Tako „šolsko poročilo“ bode letos izdalo sežansko učiteljsko osebje. Pa bode zopet kdo „godrnjal“, čemu je tega treba? Evo ti dokaza! Pred vsem je velike vrednosti dober spis na čelu poročila, naj si je spisan za mladino, stariše ali za ljudstvo. Vazne so pa tudi šolske novice o dotični soli, o učiteljstvu, premembah, o uredbi šolstva, o vspehih po posameznih razredih itd. Najvažnejši je pa oddelek takega poročila, namreč „razredba šolske mladine“, kajti ta zanima ne samo otroke, ampak tudi stariše njihove. Tu bere otrok prvič svoje ime tiskano, kar si šteje v veliko čast ali pa v sramoto. V tej razredbi so otroci razvrščeni po tem, ali so „prav dobro“ napredovali, ali „dobro“, ali pa „slabo“. Da se izda tako poročilo, treba je dveh reči: primernege spisa in nekoliko denar. Članek naj spiše šolski voditelj ali pa druga učiteljska moč, denar se pa lahko nabere. V ta namen krajni šolski svet v Sežani, oziroma trudaljubivi gospod predsednik Delena dosti stori. Marljivim učencem ali učenkam in siromašnim naj se pa poročilo vsekakor podari; ker po tem takem se za majhen denar otroci razveselé s tiskano knjižico. To šolstvu veliko, prav veliko koristi. Tedaj: videant consules.

Dodatek uredništva. O poročilih na ljudskih šolah se mi z g. dopisnikom nikakor ne zlagamo. Primerno gradivo za izvestja ubija še mnogoštevilnim in rodovitnišim močem srednješolskih profesorjev; ljudski učitelji pa ali bi v teku časa morali po poročilih ponavljati eno in isto vsebino, ali pa bi zahajali pogostoma v največe stiske zaradi spisovanja sestavkov. Stroškov še omenjamo ne! Imenik učencev, kakoršnega so izdajale nekdanje normalke zadostuje popolnem ljudski šoli, in vsled mnogovrstnih okolištni mora zadostovati.

Iz Sežane, 18. avg. (Izv. dop.) Kakor je bilo uže „Soči“ poročano, je sklenil bil naš občinski zastop slovesno praznovati petdesetletnico Nj. Veličanstva. Ta sklep se je sinoči in danes de facto sijajno izvršil. — Včeraj zvečer je bil ves trg razsvetljen, zvonovi so pritrkovali pri pokanju topičev, vse je bilo v zastavah, pred glavarstvom je godba svirala cesarsko himno in je potem obhodila trg. Navdušeni živio-klici so od vseh strani pričali, kako je ljudstvo našemu milemu vladarju vdan. Vrhu naših sivih gorá so pa mnogi veliki kresovi pričali, da bivajo tukaj Slovani, ki so bili in so močni jez Avstrije na obalih sinje Adrije. V istini: „Hrast se omaja i hrib, zvestoba Slovencev ne gane“.

Danes v jutro je bila budnica. Godba je zopet obhodila trg ter oznanjala, da je danes velik praznik, rojstveni dan našega premilega cesarja. — Ob 10. uri je bila velika sveta maša, katere so se udeležile vse korporacije, šolska mladež z učiteljstvom itd. Po maši je mladina odpela cesarsko pesem. Zbralo se je na to na trgu vse občinstvo. Ko je došel g. glavar, je šolska mladina stala na trgu, ter z narodno zastavo je zopet odpela himno, in burni živio-klici so doneli iz sladkih ust nežne mladine naše. Ob jednej uri je bil v Guličevi gostilnici „banket“, katerega so se vse honoracije udeležile; poleg teh je dobilo 24 ubogih kosilo. Med obedom vstane g. župan R. Mahorčič in napije Nj. Veličanstvu, povdarjaje, kako je Avstrija vedno cesarju vdana, da vsi njeni narodi čvrsto in krepko podpirajo prestol in pri vsaki priliki pokažejo svojo lojalnost; zato ve, da govori vsacemu iz srca, če zakliče: „Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo!“ Godba na to zasvira cesarsko himno, in iz navdušenih prs slovansko-avstrijskih je donelo „živio“ in „slavo“-klicev. Napil je potem g. glavar vitez pl. Bosizio cesarjeviču Rudolfu in g. dr. Ostertag nadvojvodini Stefaniji. Burni „živio“-klici so odmevali po lepo dekorovani sobani. — Po dovršenem oficijalnem programu je sledil ples pod milim nebom.

L.

Iz Bovca, 17. avg. (Izv. dop.) Ne zameri, draga „Soča“, da priložim o potovanji našega gosp. namestnika nekaj malega. Blizu slavaloka, katerega ni kinčala ne jedna narodna zastava, nagovoril je gosp. župan namestnika poprej v slovenskem, potem v nemškem jeziku, kar imam jaz za velik napreden korak. Prvič, da bovški župan se je drznil nemškega uradnika slovenski nagovoriti, in drugič, da je bilo saj cukrat oficijalno izrečeno, da Bovec je slovenski kraj z izrazom gosp. namestnika, da nemščina ne gre tako od rok: „ist leider bei den Slovenen der fall.“ Dodaj so šteli Bovec bolj med nemške kraje, posebno, ker je na koroški meji. — Naj večjo hvalo pa moramo izreči našemu vrlému županu, ki kljubu vsemu prizadevanju, slavnosti nemški značaj dati, na domači jezik ni pozabil. — V nedeljo so pri čitalnični veselici šaloigro: „Berite Novice“ poslušalci sprejeli z velikim veseljem.

Iz Bovca, 19. avgusta. (Izv. dop.) Dasi so si rodoljubi uže mnogo prizadeli, da bi vzbudili narodno čutje med prebivalstvom tukajšnjega okraja — je do zdaj vendar še malo uspeha. Zagrizeno nasprotovanje od ene, a nemarna mlačnost od druge strani delata velike ovire. Tem hvalevrednejša je vstrajnost zavednih narodnjakov, kateri netijo iskro na narodnem ognjišču, koje so tu v svojem središču sami ustanovili za časa nepozabljenega iskrenega rodoljuba — dekana g. Petra Kobala. Marsikatera čitalnica po deželi dremlje — če uže ne spi spanje pravičuega — ko se bovška še trdno vzdržuje na braniku zoper ponemčevanje, ter se oglašá, kedarkoli je prilika vgodna. V nedeljo je obhajala s primerno besedo 50. obletnico rojstnega dne presv. našega cesarja in poznajoča visokodušnost slavljence, posvetila je čisti dohodek vstopnine in tombole v pomoč nesrečnim rojakom — koritniškim pogorelcem. Prav tako, in zaslužena slava marljivim voditeljem vrliga društva in vsem onim, kateri zadovoljno sodelujejo v dosego društvenih namenov.

V sredo zvečer — to je na predvečer cesarjevega rojstnega godu se je Bovec slovesno okinčal s cesarskimi in narodnimi zastavami, trg in glavne ulice so bile razsvetljene, topiči so veselo pokali, in zgonov mili glas se je nekam nenavadno svečano razlegal po gorskej dolini, po trgu pa je domača godba svirala cesarsko himno in druge komade. — V jutro cesarjevega dneva zopet grmenje topičev in veselo natrkavanje zvonov, potem slovesna sv. maša, katere so se deležili sodnijski in davkarski uradniki, občinski zastop z županom na čelu, finančni stražniki z Žage, praznično opravljena šolska mladina itd. Tudi tukajšnji „Schützli“ so „ausrückali“ ta dan, kakih 36 njih — v svojej opravi ter so dajali med sv. mašo navadne salve. Gosp. komandant, sodnik Rosmann, pa jih je s primernim slovensko-nemškim govorom na trgu utrjeval v zvestobi in vdanosti do presv. vladarja in njegove prevzvišene rodbine. Najprimerniše se mi je zdelo, kar je učinil pri tej patrijotični svečanosti krajni šolski nadzornik g. Alojzij Sorč. Narodil se je iz svojega žepa in razdelil med vse šolarje in šolarice, ki so se deležili te slavnosti, Tomšičevo lično knjižico „Avgusta meseca 18. dan“. To bo tukajšnji mladini gotovo lep spomin na cesarjev 50. rojstni god!

V prihodnjo nedeljo bo na Predelu pri trdnjavi — kakor se sploh obeta — velikanska svečanost, napravljena po bovškem „Schützenbundu“ za cesarjev dan. Od vseh strani se pričakujejo gosti, posebno pa s Koroškega. — Jaz pojdem tudi gori k Hermano- vemu spominku ter ti sporočim, draga mi „Soča“ vestno, kako se bo vršila patrijotična svečanost na primorsko-koroški meji — v narodnem duhu uže ne — tega smeš gotova biti.

Iz Kostanjevice, dne 17. avg. se nam piše: Nocoj so na čast 50 letnice cesarjeve kresovi goreli okoli in okoli po Krasu. Streljanja in pokapja je bilo, da so se trde kraške skale tresle. Naša vas je razsvetljena; jutri pa bodo zopet streljali in nabivali. Maša bo peta s Tedeumom. (Drugo prihodnjic. Ur.)

Z Banjšic 16. avg. (Izv. dop.) Dne 12. t. m., prišla je k nam komisija za kolavdacijo novega šolskega posloppja, katero je bilo dokončano dne 31. m. m. Po natančnem pregledovanji je slavna komisija delo pohvalila in dotični zapisnik sklenila. Potem je dal stavbeni nadzornik majhen obed, pri kojem se je govorilo o potrebi šole za Banjšice in napivalo slavnemu c. k. okrajnemu šolskemu svetu, ki je dal šolo napraviti. Slava! Tudi občina sama je za novo šolo veliko storila: dala je namreč potrebno zemljišče brezplačno, pa priskrbelo ves pesek. In to priskrbovanje peska je prizadela občini mnogo sitnosti lani in letos, zlasti kedar je bilo treba pesek od Soče pri Avčah in Ročinu na hrbtu v goro nositi po silno grdi, 2 uri dolgi poti. Te rabote lahko cenimo na 1200 gl. Bog daj, da bi nova šola ves trud povrnila in dober sad rodila, da bi razsvitljevala um in posvečevala srce naši mladini!

V saboto je tukaj dvakrat strela udarila, prvič je užgala en kozolec žita, kterega so ljudje le malo rešili, drugič pa v topolo pri hiši ranj. g. kanonika Bucika. Vari nas Bog!

Iz Srpenice 18. avg. (Izv. dop.) Mogočno se razlega strel ob Sočnih bregovih iz „mojzerjev“, in pušk, ko to pišem. Bum, bum, bum! Poslopja se tresajo in šipe pojejo, kakor med grmenjem. V cerkvi sv. Florijana je peti sv. maša. Udeležujejo se je moške naših treh občin, tudi finančna straža na Logu. Ljudstva je v cerkvi, kakor ob nedeljah.

Vidite tedaj, da tudi mi Srpeničani kažemo po svoji moči našo ljubezen do cesarske hiše, našo vdanost presvitlему cesarju, naše veselje na dan Njegove petdesetletnice. Naj slišijo vrhi naših gor, kako mi častimo svojega deželnega očeta! Sočini valčeki, ne site vest o radostnem praznovanju cesarjevega dne tje dol do irredentovcev! Krepko doné poki iz topičev in iz pušk, še krepkeje naj doni iz grl vseh Srpeničanov, iz prs vseh Slovencev, naj zadoni iz ust vseh Avstrijancev gromoviti: Bog obvari, Bog ohrani nam cesarja Jožefa! Živio naš presvitli cesar!

J. N. F.

Iz Postojne 19. avg. (Izv. dop.) Velikanska slavnost, s katero so obhajali vojaci in prebivalci v Postojni petdesetletni god presvitlega vladarja našega, privabila je med drugimi okoličani tudi mene v Postojno.

Začuden smo zri v torek, 17. avgusta zvečer potujoči proti omenjenemu trgu na tamkajšnje griče, po katerih so goreli mnogobrojni kresovi. A to še ni bilo vse. Okoli osme ure zvečer zagrmeli so mogočni topovi na malem holmcu blizu postaje, in zdajci se je vzdiguila dolga vrsta vojakov pešcev in konjice sé svetilnicami (lampijoni) v rokah iz šotorov proti lepo razsvitljenemu Postojnskemu trgu; svirale so tri vojaške godbe.

Prišedši do hiše gosp. c. kr. okrajnega glavarja, ustavilo se je vojaštvo, in ko so godbe nekaj časa svirale blizu poslopja omenjenega gospoda, podala se je mogočna procesija dalje do konca trga in se potem zopet vrnila proti vojaškim šotorom.

Rekel sem, da je bila Postojna tudi lepo iluminovana. Da, od najrevniše kmečke bajte do največega poslopja, vse je bilo razsvitljeno. A ne le z lučmi, marveč tudi z mnogimi slov. zastavami (in slov. napisi bile so okinčane hiše v slavo presvitlему vladarju našemu).

Res lepo razsvitljena in okinčana je bila cela Postojna, ali imponovalo je brez dvombe naj bolj središče trga t. j. od hiše Lavrenčičeve do gostilne „Zur Ungarischen Krone“. „Rekel bi bil rad, do hiše c. kr. okrajnega glavarstva, ali ta hiša bi se bila dala že zaradi krasne lege in namena mnogo lepše razsvetiti; kolodvor, če tudi daleč od trga, imel je ves drugačen obraz.

Drugi dan, t. j. 18. avgusta trajala je slavnost tako rekoč celi dan.

Z grmenjem topov in možnarjev, z vojaškimi godbami, kresovi, raketami, vengaličnimi ognji itd. itd. praznovali so vrli naši vojaci in prebivalci. Postojnski do pozne noči petdesetletni god Nj. Veličanstva, presvitlega in pravičnega vladarja našega.

Politični pregled.

AVSTRIJA. Cesarjevo petdesetletnico po vsem cesarstvu obhajajo slovesno. Dunaj in Praga sta v največem lišpu in kažeta v svojem blisku velikansko krasoto. Enako po razmerah se odlikujejo druga avstrijska večja in manjša mesta. Časniki so polni uvodnih člankov, ki pojasnjujejo razne dobe cesarjevega življenja.

Odkritosrčnost in navdušenost v voščilih je povsod velika.

Delegacije začnejo zborovati v sept. v Peštu, državni zbor proti koncu oktobra.

Moravski šolski svet je za to, da se osnuje v Brnu česka realka. Iz tega je videti, da številke včasih vendar prisilijo pravico.

V Kaniži na Ogrskem so volili te dni poslanca. Izvolili so dozdej politično neznanega skrajnega levičarja dr. Unger-a namesto vladnega kandidata Jokai-a, slovečega madjarskega pisatelja. Ta preobrat je vlado in Ogre v obče osupnil. Mislijo, da Tisza ne bo dolgo več na krmilu.

Kakor je bilo ondan povedano, prišla sta knez srbski in rumunski našega cesarja obiskat ob istem času, ko se je sešel naš cesar s cesarjem Viljemom Svet. agiblje marsikaj o

prijaznosti in pogovorih teh vladarjev; gotovega pa se ničesar ne vé, razun kar mora biti.

Hrvatski zbor se zbere 1. sept., da sklene budget za 1. 1880.

Gladstone je v veselje tudi zatiranih Slovanov ozdravel, pojde pa vendar še posebe krepit se v Neapelj.

Iz Rima. Papež je 4. avg. svetu naznanil, da bodo častili učeni zavodi in katoliške šole v sv. Tomaži Akvinskem svojega posebnega patrona. Že lani je priporočal Leo XIII. posebno duhovščini filozofske nauke sv. Tomaža, ki je slovel ob svojem času tudi zaradi posebne učenosti. Priporočila in sklepi svetega Očeta bodo nedvomno uplivali na katoliško učenost in mišljenje.

Na Nemškem uže davno močno delajo proti židom. Na leci in s peresom kažejo, kaka nevarnost preti narodom od židovske strani. Zdaj pa že v posebni prošnji Bismarku pojasnujejo duševno in gmotno škodo, katero židje zlasti množici napravljajo in pomnožujejo leto za letom. Tudi v našem cesarstvu bi se narodi laže porazumevali, ko bi židje ne imeli v rokah skoro vseh večjih časnikov, v katerih za denar narode hujskajo in dejanstvenosti in resnico preobračajo za nepoštene namene.

Domache stvari.

Imenovanje. Dr. Defacis, rodом Kanalec, nekdanj državni pravdnik, (potem c. k. okrož. sodnijsvetovalec v Gorici, v zadnjem času pa c. k. nadsodn. svetovalec v Trstu, je imenovan za predsednika c. k. trgovinsko-pomorske sodnije in za podpredsednika c. k. deželne sodnije v Trstu. Cestitamo verlemu rojaku, kateri ima pred mnogimi drugimi uradniki svoje vrste tudi to prednost, da je popolnoma zmežen svojega maternega jezika. — Gosp. Valentin Devetak, do zdaj jako priljubljeni sodnik v Ajdovščini, imenovan je za c. k. okrožne sodnije svetovaleca v Gorici; G. Adolf Basarig (Goričan), tajnik c. k. dež. sodnije v Trstu, za svetovaleca pri isti sodnji in Josip Mestron, adjunkt v Kopru, za sodnika v Boretu (Pinguente).

Osobne vesti. Dr. R. A. Rojic, katerega kot zdravnika posebno naše ljudstvo rado obiskuje, je zdaj na poletnem hladu v Postojni in se vrne v Gorico 12. sept.

Iz Rihenberga se nam pripoveduje, da je v sredo zjutra strela ubila 23 letnega mladenčca, ko je vstal in okno odpiral. Njegovemu bratu pa, ki je v ravno isti sobi in isti postelji ležal, ni storila nič hudega.

Občinski zastop v Naklem pri Divači v sežanskem okraju je ob priliki 50letnice Nj. Veličanstva volil g. predsednika ministerstva Taaffe-ja — svojim častnim udom. Živio g. župan F. Mahorčič!

Mestno starešinstvo goriško je z deželnim odborom izročilo cesarskemu namestniku voščila za 50letnico cesarjevo.

Vit. Gav. Tosi je dal po goriškem županu 50 gl. razdeliti med uboge goriškega mesta.

Ponarejanje bankovcev. Nek Italijan je z Laškega nosil in prodajal ponarejene avstrijske bankovce. Zasačili so ga v Gorici in zaprli.

Aleks. pl. Claricini, bivši župan goriškega mesta in kaj delavni mnogoletni predsednik c. kr. kmetijske družbe umrl je 12. t. m. Pogreb je bil časten.

Adresa, s katero se deželni odbor cesarju poklanja, glasi se tako-le:

Vaše Veličanstvo!

Kakor vsak prigodec, iz katerih se vije svitli venec kintajoč dragoceno bitje Vašega Veličanstva, tako vzbuja tudi god petdesetletnega rojstva ljudstvo poknežene Vaše grofije Goriške in Gradiške k naj toplejši, odkritosrčni in presrčni udeležitvi.

Deželni odbor, naznanjaje vroča voščila, ki se odmevajo v vsej zemlji neprenehoma in brezštevilno od visokih planin do Jadranskega morja, približuje se ponižno vzvišenemu prestolu, da položijo k nogam Vašega Veličanstva z vso vdanostjo mišljenja, z naj odkritosrčnejšim spoštovanjem, z naj toplejšim čutjem in z vročo ljubeznijo goreče voščila.

Naj blagovoli Bog podeliti Vašemu Veličanstvu dolgo prihodnost polno sreče, svitlosti, ugodnih podvzetij in ob enem obsuti Vaše Veličanstvo z naj čistišim veseljem in z jasno radostjo družinsko.

Vašim narodom pa tolažbo in veselje, da bi videli do konca vekov moč cesarstva mogočno utrjeno

in povzdigneno do višin in čast in slavo presvitle dinastije Habsburgsko-Lorenske.

Bog ohrani, vari in osreči Vaše Veličanstvo!
V Gorici, dne 14. avgusta 1880

DEŽELNI ODBOR.

Nesreča na vodi vsled neprevidnosti. — Preteklo nedeljo kot navadno o vseli Marijinih godovih obhajala se je v Mirnu na Gradu „pri sv. Stengah“ cerkvena svečanost. Po končani veliki maši ob 11 1/2 uri, ko so se bližaji Rupančanje obojega spola domov vračali čez vodo „Iparvo“, katera je je vsled deževja nekoliko narasla, pri mlinu hčičev pl. Stabile-ja ne zmené sé, da mali špicasti čolnč je za težko vožnjo nepripraven, ukrcalo se je v istega kakih 20 oseb raznega spola in starosti. Ko na sred vode priveslajo, vidijo se v nevarnosti, kajti voda je segala blizu roba cmenjenega čolna. Ako bili bi stal vsi mirno, mogoče, da bi bili dospeli do obrežja; kar pa nepremišljeno mladeneč s čolna v vodo skočivši nagne čolu, ki se z vodo napolni. Ah, strašen prizor! nakrat je vse pod vodo, moški komaj sami sebe rešijo in sicer eden z malim otrokom v naročji; dve sestri pa, edna 18 in druga 8 let stari hčeri J. Krajnik-a, gastalda pri tuk. graščaku, grofu P. Roma, postali ste žrtvi v tej nesreči. (Slišali smo od druge strani, da je tudi odraslo dekle najprej zato poginilo, ker je hotela rešiti svojo manjšo sestrico. Ur.) Zasluga v prvi vrsti v pomoč prišlih gré Jož. Tolasič-u iz Rupe in Dragotin Faganel-u v Mirnu, koji so rešili 2 ženi gotove smrti.

J. P.

Katoliško-politiška čitalnica v Šepova-nu praznuje cesarjev 50. rojstni dan dne 18. t. m. sé sv. mašo ob 8. uri, k kateri vabi vse domače urade in ljudstvo; dne 22 t. m. pa z ljudsko veselico pod milim nebom.

Odbor.

Za Kopitarjevo stoletnico razposlal je odbor sledeče povabilo.

„Čast Vašemu poštenju! Slovénki narod bode ponosen in hvaležen v 22. dan tega meseca v Répnjah blizu Ljubljane svetlo praznoval stoletnico svojega učenega rojaka, Jarnéja Kopitarja, ki se je v 21. dan avgusta 1780. l. poródi v Répnjah, a v 11. dan maja 1844. l. umrl na Dunaji. Tega duševnega velikana mnogi in učeni spisi, izmed katerih imenujemo tukaj le „slovensko slovnico“ ter njega nesmrtno knjigo „Glagolita Clozianus“, niso znani samó po širokih slovanskih zemljah, — učenemu svetu vse Evrope so na úho zvenéli, kakor bučeče trombe. A ne samó, kar je Kopitar spisal, nego tudi, kar je z modro besédo tiho a globoko večpil v srca svojih darovitih prijateljev, obródiło je nam Slovanom bogat zaklad prave učenosti in blagocvetnega napredka. Naš Kopitar je vzgójił nesmrtnega Srba, vsem narodom znanega Vuka Stefanovića Karadžića, roditelja srbskega slovstva, in Kopitar je preslavnega Miklošiča, neutrudnega delavca in prvega učenjaka mej vsemi zdanjimi Slovani, posvetil v svojega naslednika jezikoslovne in zgodovinske védnosti. K stoletnici tega velicega moža se podpisani odbor osmélja tudi Vas uljudno povabiti. V Ljubljani v 14. dan avgusta 1880. Odbor.“

Upamo, da se te slavnosti udeleži tudi mnogo više omikanega občinstva z našega Primorskega.

Katoliška družba rokodelskih pomoč-nikov v Ljubljani je obhajala te dni svojo 25 letnico, katere so se udeležila tudi tuja društva po svojih deputacijah, med temi celó graško in dunajsko. Slovesnost je bila v vseh delih zares spodbudna za društvenike.

Teto Triester-Zeitung je te dni, kakor pravijo, državni pravdnik čez trideset let za 1 dan prvič zaprl. Ker pa je ta Slovanom sovražna tetka sama še le v 30. letu svoje starosti, verjetno je, da ni bila še nikdar po taki poti prišla v ječo. Da se ji je ta pri naših listih navadna nesreča pripetila, prihaja gotovo odtod, da se uradni listi niso v teh 30. letih še nikdar takó ustavljali vsakokratni vladi, kakor rayno sedanji.

Slavnost ljubljanske požarne straže bila je v nedeljo nepričakovana velika. To društvo, ki ima namen ogenj gasiti, obhajalo je svojo desetletnico. Povabilo je tudi druga enaka društva na praznik, in res je privrelo krepkih in vrlih gasilcev iz mnogih krajev Kranjskega, Koroškega, pa tudi Hrvaškega. Pri tej slovesnosti pokazal se je v veselje rodoljubom prevladajoči slovanski značaj raznih društev.

Foklic in naloga notarja. Sestavil in založil dr. Albin Poznik, c. kr. notar v Novem mestu. Pod tem naslovom izšla je knjižica majhne oblike v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani. Na 12 stranicah 5 kr. drage knjižice nam v pravilni slovensčini razlaga g. pisatelj vse slučaje, v katerih naj se zaradi lastnega dobička ogiblujemo zakotnih piscev in obračamo naravnost do notarjev. Kmetom to delce gotovo dobro dojde.

Prijateljem „Pučkih novinah“ se dotično uredništvo toplo priporoča za izdatnišo podporo. Ta

list, ki je pisan v resnici za ljudstvo v priprostem slogu zasluži večega stevila naročnikov tudi med Slovenci.

Dobiva se ta list po 1 gl. 15 kr. za četrtletje od uprave „Pučkih novinah“ u marovskoj ulici br. 20 u Zagrebu.

Povodenj je bila velika po severnih in planinskih deželah cislatavskih. Škode je veliko. Se celó židovsko Leopoldovo predmestje se je treslo pred naraslo Donavo, ki je pokazala, da se celó sinov Abrahamovih ne boji.

Profesor Hebra, imeniten zdravniški učenjak, ki je s pokojnim Rokitskim in še živim Škodo zdravniški oddelek dunajskega vseučilišča povzdignil na prvo stopinjo, umrl je 4. t. m. Vsaj tej slavni trojici slovanskega rodu nemška temeljitost ne more odrekati učenjaške bistrosti in plodovitosti!

Stanko Vrazova svečanost in slovesnost vršila se bo v Cerovci, njegovem rojstvenem kraju in v Ormoži, njegovi soseski, 8. sept. t. l. Stanko Vraz, ki se je rodil 1810, ima veliko zaslug kot pisatelj, pesnik in iskreni osebni vzbujevalec slovenskega in hrvaškega naroda in skupne zavesti teh dveh sosednjih narodov. Slovesnost bo velika, udeleži se je mnogo ne samo štajerskih, ampak tudi drugih slovenskih, zlasti pa tudi hrvaških odličnih narodnjakov.

Dunajska borza.

	28 augusta
Enotni drž. dolg v bankovcih	72 gl. 80 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 „ 75 „
Zlata renta	88 „ 10 „
1860 drž. posojilo	131 „ 80 „
Akcije narodne banke	895 „ — „
Kreditne akcije	276 „ — „
London	117 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 35 „
C. kr. cekini	5 „ 55 „
Državne marke	57 „ 75 „

Razglas.

Podpisani cestni odbor naznanja, da bode po sklepu slavnega Ježelnega zbora, 30. t. m., nova cesta od spodnje Idrije do Vršcevega, dolga 4300 metrov, cenjena 27560 gid., oddana za izdelanje po javni dražbi za skupna dela.

Dražba se bo začela ob 9. uri dopoldne na Marafu. Oddala se bo v prvo vsakih 100 metrov posamezno, ino ako bi potem en sam skupno po manjši cení prevzel, se pa istem prepusti. Vsak dražitelj bo potem, ko delo prevzame, od tistega zneska založil 10 % jemščine (vadium). Sprejmejo se tudi pismene ponudbe s prikladami imenovane jemščine, ktere naj se o pravem času do podpisanega pošljejo, kjer se tudi izvejo natančni pogoji.

Cestni odbor Idrijskega okraja v Črnem vrhu
18. avgusta 1880.
Anton Plešnar, načelnik.

JAKO VAŽNO

vsakteremu za oči.

Prava dr. White-jeva voda za oči od Traugott Ehrhardt-a v Grossbreitenbach-u v Turingiji (Thüringen) slovi uže od leta 1822 po celem svetu.

Dobiva se steklenica po 1 gl. v Trstu v lekarni „Carlo Zanetti“ Via nuova 27 in v Gorici tudi v Zanetti-jevi lekarni na Travniku.

Zahteva pa naj se izrekoma dr. Whitejevo vodo za oči od Tr. Ehrhardta.

Odlomki iz pisem: Gospodu Tr. Ehrhardt-u. Z veselim srcem se Vam zahvalim in naznanjam, da je napravila poslana mi dr. White-jeva voda za oči pri meni prav dober uspeh. Vnetje mojih oči je že skoro popolnem izginilo, in so se mi oči že okrepile. Oči so se mi zboljšavale že 12 ur potem, ko sem začel ono vodo rabiti itd. (Sledi nar.) Rüdeshelm na Rh., 9/11 78. J. Geiling.

Št. 191/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grafu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 6. septembra 1880 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav II. četert leta 1879 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca aprila. maja in junija 1879.

Ravnatelj: Lovisoni.

Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netečnosti, želodečni slabosti, slabodištem dihu, kedar človeka napenja, mu kislo podaja, kedar ga grize ali vjela, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti slija, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, prenasitenosti bodi z jedmi ali

pijačami, pri glistah, vrančnih, jeternih ali hemoroidalnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr. Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironcoli v Gorici, blizo „treh kron“.

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Kremser, Machren.

Pristnost zagotovljena!

Dr. Suin de Bontemardt-ova

lepo dišeča pasta za zobe; nar. navadnejši in zanesljivši pomoček za obvarvanje in čiščenje zob in dlesn (zobernov); v celih in 1/2 povezkah po 70 in 35 sold.

Dr. Hartung-ovo olje iz lubja kitajskega drevesa, za ohranjenje in lišpanje las; v zapečatenih steklenicah (flaškah); (pečat je v steklo vtisnjen); po 84 soldov.

Dr. Borchardt-ovo lepo dišeče mlijlo (žajfa) za zlepanje in zboljšanje polti, po skušnjah potrjeno zoper vsakoršno kožno nesnago; v zapečatenih originalnih povezkah (pakeljih) po 43 soldov.

Dr. Béringuier-jev dobro dišeči kronski cvet (Kronengeist), zlahna voda za duhanje in umivanje, ktera moči življenja krepča in spodbuja; v originalnih steklenicah po 1 gold. 25 s., ali 1/2 steklenice 75 sold.

Prof. dr. Lindes-a rastlinska prede-nična poma da (Stangenpomade) stori, da se lasje bolj svetijo, da so voljniji, in da, počesani, lepo trdno stojé; v originalnih koséh po 50 soldov.

Balzamovo oljéno mijlo; odlikuje se potem, da kožo oživlja in hrani ter jo dela mehko in voljno; v povezkah po 35 soldov.

Dr. Béringuier-jevo rastlinsko barvilo za lase; barva jih prav črno, rjavo in rudečkasto; s ščetmi in lončki vred 5 gold. a. v.

Dr. Hartung-ova rastlinska pomada, ki stori, da začnejo lasje zopet čvrsto rasti; v zapečatenih steklenih lončkih, ki imajo pečat v steklo vtisnjen, po 85 sold.

Bratov Leder balz. mijlo iz orešjega olja, kot najuspešniši pripomoček zoper zgrbančeno, popocano rumeno kožo, priporoča se posebno gospem in otrokom in sploh vsem tistim, ki so drobne, njezne kože.

Dr. Béringuier-jevo olje za lase iz zeliščnih korenin; ono da lasem moč in jih ohranjuje; ena stekleničica 1 gold. in 75 s. a. v.

Dr. Koch-ovo zeliščno sladje; potrjeno kot dober domači pomoček zoper kašelj, zagrljenost, zasliženje; v originalnih škatljicah po 70 in 35 soldov.

PRISTNE (nepokvarjene) se prodajajo vse te zaradi priznane dobrote tudi po naših krajih špogane reči v Gorici in za deželo samo v lekarnici (špeceriji) pri Pontoni-u, pri zamorcih, v Raštelu.

Janez Spelot

Via Seminario št. 143
prodaja

vino črno št. florijansko
iz vinogradov C. pl. Fabris-a

steklenico po 70 kr.

6 steklenic po 4 gl.

12 steklenic po 7 gl. 20 kr.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snaženje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživljuje vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prajšno moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavljanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zasliženost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50 kr. Na stotine pisem v priznanje je na razgled prispelih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

G. lekarničarju B. Fragner v Pragi! Kupil sem meseca vinotočka l. 1878. sklenico Vašega „Dr. Roza-jevega življenskega balzama“. Trpel sem namreč uže precej let na kerči v želodcu; to me je nagnilo, da sem poskusil to zdravilo.

Za časa 9-14 dni povzgubila se je — hvala Bogu — bolezen popolnoma. Prosim Vas tedaj, pošljite štiri sklenice tega balzama, da ga imam pri roci kot domače zdravilo. Vsaki taki bolezní priporočam ta izvrstni življenski balzam.

Splošnoje udani
Dragotin Popp, slavniceur v Draždanah.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarnice B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, do so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Eeke der Spornergasse Nr. 205-3.

V GORICI: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEDI: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar. V ZAGREBU: Sigm. Mitlbach, lekarničar.

Vse lekarnice in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanjih, pri zlezah, oteklinah, pri izmačenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklene in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žavba) se namaže na platni robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4-6-8-12 ur se naredi nov flašter. — Zaprte bule in oteklene se hitro ozdravijo: kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso ognjico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo vmiti, potem se lo se mazilo nanje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.